

Leefmilieu
Dennenstraat 124
6543 JW NIJMEGEN
(024) 3780384
IBAN: NL88INGB0001770432
e-mail: burgernetwerk@leefmilieu.nl
website: www.leefmilieu.nl

Nieuwsbrief Leefmilieu

Jaargang 17 nummer 1
Maart 2019

Het lijkt zo mooi, hout stoken om zo kolen en gas te sparen, maar als je er dieper over nadenkt is het niet zo rooskleurig. Houtstook vervuult de lucht, dat weet iedereen die buiten wandelt in de buurt van houtkachels. Maar ook voor de klimaatdoelstellingen is houtstook geen goed idee. Veel hout wordt ingevoerd uit de Verenigde Staten en Canada. Dat is alleen rendabel omdat er subsidie voor gegeven wordt. De Nederlandse bossen, kunnen natuurlijk een paar boomstammetjes missen, maar door de subsidies op houtstook wordt het heel verleidelijk om teveel te kappen en zelfs het snoeihout wordt ingezameld. Dat laatste moet echt niet. Dode takken zijn voor het bos en alles wat erin leeft heel waardevol. Veel larven van kevers en vlinders moeten het hebben van hout dat ligt te vergaan. En op hun beurt zijn de larven weer het voedsel voor de spechten. Dus stop met die subsidie op houtstook, alles wat leeft in het bos heeft het hout zelf nodig en wij kunnen ons geld beter besteden. U leest er meer over in deze nieuwsbrief.

Deze Nieuwsbrief wordt verstuurd naar alle leden en donateurs van Leefmilieu. Wilt u anderen attent maken op het bestaan van deze Nieuwsbrief?

De e-mail versie van de Nieuwsbrief wordt kosteloos aan alle belangstellenden toegezonden. Mail daarvoor naar burgernetwerk@leefmilieu.nl. Leden zijn voor ons erg belangrijk en een lidmaatschap kost maar 10 euro per jaar.

Inhoud van de Nieuwsbrief

1. Bijeenkomst: Hoe verder met de PAS
2. Lange zit bij Raad van State op 14 februari
3. Leefmilieu verzoekt om stillegging bioenergiecentrale Cuijk
4. LFG in Handreiking industrielawaai
5. Duits Nederlandse uitwisseling over zelf meten
6. Aanbevelingen hoogwaardige inzet houtige biomassa
7. Omwonenden laten zelf het water en de bodem onderzoeken

1. Bijeenkomst: Hoe verder met de PAS

Het landelijke stikstofbeleid (PAS) ligt onder vuur, twee kleine organisaties, MOB en Leefmilieu, vechten dat met juridische middelen aan. Op 22 maart zal Johan Vollenbroek (bestuurslid van Leefmilieu en van Mobilisation for the Environment) de leden van Leefmilieu en andere

belangstellenden bijpraten over de stand van zaken rond het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Wat betekenen de uitspraak van het Europese Hof, de zitting van de Raad van State op 14 februari en de verwachte uitkomst hiervan. Wat willen we dat er na de uitspraak gedaan zal worden... ofwel hoe moet de PAS 2.0 eruit gaan zien.

Datum: vrijdag 22 maart 2019

Plaats: Wijkcentrum De Biezantijn, Waterstraat 146, Nijmegen

Tijd: van 14:45 - 16:00 (daarna napraten onder genot van een drankje)

Opgave: mail naam van de deelnemer(s) naar burgernetwerk@leefmilieu.nl

Toegang: gratis voor leden en niet leden

2. Lange zit bij Raad van State op 14 februari

De Raad van State hield op 14 februari zitting over het Programma Aanpak Stikstof (PAS), het Nederlandse natuurvergunningenbeleid met groot belang voor de veehouderij. De Raad van State moet uitvoering geven aan het stikstofarrest van de Europese rechter van 7 november 2018.

De Nederlandse natuur zucht al tientallen jaren onder

ernstige natuurschade vanwege veel te hoge concentraties stikstof, vooral veroorzaakt door de intensieve veehouderij. Een langdurig overschot aan stikstof heeft een giftige, verzurende, werking op de natuur. De vereniging Leefmilieu was tijdens de zitting vertegenwoordigd door Valentijn Wösten, hij zegt erover: "Een krimp van de Nederlandse veestapel maakt onvermijdelijk onderdeel uit van het nieuw op te stellen beleid nadat de rechter uitspraak heeft gedaan."

De rechtszitting was een lange zit, van 10 uur 's ochtends tot half zeven in een volle zaal met bijna 100 toehoorders. De uitspraak van de Raad van State wordt verwacht in mei of juni.

Zie ook ons persbericht voor meer achtergrondinformatie: <https://bit.ly/2Si65Hq> .

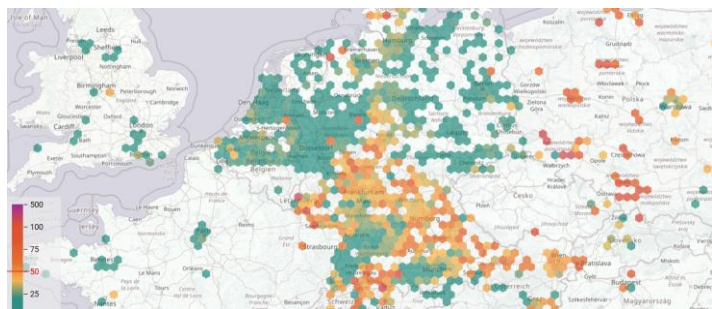
3. Leefmilieu verzoekt om stillegging bioenergiecentrale Cuijk

De bioenergiecentrale in Cuijk (BECC) verbrandt naast houtige biomassa ook afvalstoffen zoals vethoudende bleekarde, B-hout en slib van rioolwaterzuiveringsinstallaties. De centrale is daardoor een afvaloven in plaats van een biomassaoven. De oven te Cuijk voldoet niet aan de strenge (Europese) eisen die aan een afvaloven worden gesteld. Een wettelijk verplichte toets waarin nagegaan wordt of de best beschikbare technieken voor afvalverbranding zijn toegepast,

kan door bevoegd gezag niet worden overlegd. Daarnaast ontbreekt ook een geldende vergunning van de natuurbeschermingswet (met een milieu-effectrapport en zogenoemde passende beoordeling). Evenmin wordt voldaan aan de recente uitspraak van het Europese Hof (van 7 november 2018) over het PAS (Programma Aanpak Stikstof). Op basis van deze overwegingen heeft Leefmilieu aan de provincie Noord-Brabant gevraagd om de verbrandingsinstallatie stil te leggen.

4. Duits Nederlandse uitwisseling over zelf meten

De Duitse organisatie Luftdaten uit Stuttgart helpt iedereen die dat wil om zelf luchtkwaliteit te meten. De vrijwilligersorganisatie biedt alle informatie die je nodig hebt om zelf een fijnstofsensoren te bouwen en deze zo te installeren dat de uitkomsten voor iedereen zichtbaar worden. Op dit moment zijn er in Europa duizenden van deze zelfgebouwde sensoren actief.

Op 25 januari hebben deelnemers van het Smartemissionsproject uit Nijmegen met Lukas Mocek van Luftdaten ervaringen uitgewisseld. Daarbij kwam het grote belang van open data en goede

standaarden aan de orde. Het was een stimulerende uitwisseling. Ineens blijkt het project dat je lokaal uitvoert onderdeel van een veel grotere beweging te zijn

en besef je hoeveel collega's je eigenlijk hebt, die los van elkaar en toch samen aan hetzelfde doel werken.

Luftdaten stelt de informatie ook in het Nederlands beschikbaar, zie:

<https://luftdaten.info/nl/startpagina/>

5. LFG in Handreiking industrielawaai

De Handreiking industrielawaai is een hulpmiddel voor overheden om te komen tot geluidsbeleid en een leidraad voor het geluidsaspect van vergunningverlening. Door ingenieurs wordt de Handreiking veel gebruikt bij het uitvoeren van geluidsonderzoeken.

Wat interessant is voor LFG-gehinderden, is dat deze Handreiking een aparte paragraaf (6.3.1) over LFG bevat. Hierin staat duidelijk beschreven dat LFG ernstige hinder kan veroorzaken, meten van LFG moeilijk maar wél mogelijk is en dat de gehoordrempel individueel sterk verschilt. Belangrijke afsluiter van de paragraaf is: *“Indien aan te nemen is dat lf-geluid kan*

worden waargenomen, of indien klachten hierover worden geuit, zullen door middel van bronopsporing en gerichte maatregelen eventuele waarnemingen buiten de inrichting moeten worden opgelost. In de vergunning worden dergelijke maatregelen vervolgens als middelvoorschriften opgenomen.”

Hiermee is duidelijk dat de vergunningverlener wel degelijk mogelijkheden heeft om overlast te beperken. Als gehinderde kan je, met deze Handreiking in de hand, hierop wijzen.

De Handreiking is te vinden op de site van Infomil, de paragraaf over LFG is paragraaf 6.3.1.

<https://tinyurl.com/Handreiking-geluidhinder>

6. Aanbevelingen voor hoogwaardige inzet houtige biomassa

Hout komt vrij bij snoeiwerkzaamheden in het bos of in de stad. Dan lijkt het een mooie toepassing om dit hout te verbranden, dat is echter niet zo. In bossen kan het resthout het beste blijven liggen om de balans van voedingsstoffen in het bos niet te verstoren en om de biodiversiteit in stand te houden. Op hout dat vergaat leven heel veel schimmels en insecten die belangrijk zijn voor de dieren in het bos. Ook het hout dat vrijkomt bij snoeiwerkzaamheden in de stad kan hoogwaardig worden ingezet als structuurmateriaal bij de vervaardiging van compost. Waarom niet verbranden? Het probleem is dat bij de verbranding van hout veel CO₂ vrijkomt, zelfs meer dan bij de verbranding van steenkool.

In 2019 stellen gemeenten samen met provincies en waterschappen regionale energiestrategieën (RES) op. Bij een RES wordt vastgesteld hoeveel duurzame energie kan worden opgewekt, hoeveel CO₂ kan worden gereduceerd en hoeveel CO₂ kan worden vastgelegd. De Gelderse Natuur en Milieufederatie (GNMF) heeft aanbevelingen voor hoogwaardige inzet van houtige biomassa opgesteld.

Bekijk het document van de GNMF op: <https://tinyurl.com/houtige-biomassa>

7. Omwonenden laten zelf het water en de bodem onderzoeken

In Drenthe worden op 700 hectare lelies geteeld. In de gemeente Westerveld nam de lelieteelt alleen in het afgelopen jaar al met dertig procent toe. Bij lelieteelt wordt zeer intensief gespoten. Omdat er geen onderzoek gedaan wordt naar de pesticiden die achterblijven in de bodem en het oppervlaktewater, lieten de omwonenden dat onderzoek zelf doen. Met crowdfunding haalden ze het benodigde geld bij elkaar. Dertien monsters van de bodem en het oppervlaktewater werden onderzocht en 57 verschillende bestrijdingsmiddelen werden gevonden. De omwonenden eisen nu dat de overheid maatregelen neemt.

Meten = Weten

Lees meer over dit onderzoek op <https://www.metenweten.com>